EUROPEAN ADVISORY BOARD ON CAT DISEASES
ABCD

Inwazje *Giardia* sp. u kotów

ULOTKA INFORMACYJNA

Co to są Giardie?

- *Giardia lamblia* jest bytującym w jelicie cienkim kotów pierwotniakiem, który może wywołać biegunkę.
- Występuje u wielu gatunków gospodarzy z człowiekiem włącznie.
- Od kotów często izoluje się 2 z 7 znanych biotypów (F i G). Biotypy A i B, bytujące u ludzi, mogą też sporadycznie zarazić kota.
- Nie ma dowodów na zarażanie się ludzi od kotów. Jednak trzeba założyć, że kał kota z biegunką stanowi zawsze ryzyko dla człowieka, zwłaszcza będącego w stanie immunosupresji.

Epidemiologia i szerzenie się

- Pasożyt szerzy się przez kał drogą pokarmową.
- Zarażone są głównie młode koty, zwłaszcza pochodzące ze skupisk.
- Cykl życiowy giardii obejmuje 2 stadia: trofozoity i cysty.
  - Trofozoity są wydalane z kałem i szybko giną w środowisku, więc ich udział w szerzeniu inwazji jest mało prawdopodobny.
  - Cysty wydalane z kałem przeżywają w środowisku kilka miesięcy i to one są odpowiedzialne za szerzenie skażając wodę i pokarm.

Objay kliniczne

- Wiele inwazji nie powoduje objawów i znaczenie giardii jako przyczyny biegunek nie jest jasne.
- Większość klinicznie jawnych inwazji jest u kotów młodszych niż rok.
- Pasożyt może uszkadzać nabłonek jelita cienkiego prowadząc do złego wchłaniania i wychudzenia. Mogą to być główne objawy.
  - Zwykle jest luźny kał lub biegunka z jelita cienkiego, ale czasem może być biegunka z jelita grubego z zawartością krwi /śluzu.
  - Objawy mogą się utrzymywać tygodniami.

Potwierdzenie inwazji

- Najbardziej czułe i swoiste są:
  - Wykrywanie metodą flotacji w siarczanie cynku cyst w kale zbieranym przez kilka dni;
  - Wykrywanie antygenu w kale (są też tzw. szybkie testy)
- Inne metody to:
  - Bezpośrednie wykrywanie trofozoitów w rozmazie kału;
  - Immunofluorescencyjne wykrywanie cyst w kale;
  - PCR z kałem (możliwość określenia biotypu).

Postępowanie przy inwazji

- Standardem w leczeniu są imidazole, np. fenbendazol 50 mg/kg (5-7 dni).
- Alternatywą może być metronidazol 25 mg/kg (5 dni). Dawki od 50 mg/kg grożą osłabieniem, niezbornością, drgawkami.
- Przy nawrotach biegunki w skupisku kotów należy rozważyć leczenie wszystkich zwierząt.
- Regularne usuwanie kału, czyszczenie i odkażanie kuwet oraz mycie okolicy odbytu kotów może pomóc zmniejszyć skażenie środowiska w skupisku. Giardie są niszczone przez czwartorzędowe zasady amoniowe po 1 minucie.
- Leczenie zdrowego kota budzi kontrowersje bo:
  - Wszystkie leki mogą powodować reakcje uboczne
  - Uważa się, że koty z normalnym kałem nie zagrażają ludziom
  - Leczenie często i tak nie wyeliminuje inwazji
  - Ponowne zarażenie może nastąpić w ciągu kilku dni.

Zapobieganie

- W Europie nie ma szczepionki przeciw giardiozie.

EUROPEAN
ADVISORY BOARD ON CAT DISEASES
ABCD

Inwazje *Giardia* sp. u kotów

ULOTKA
INFORMACYJNA

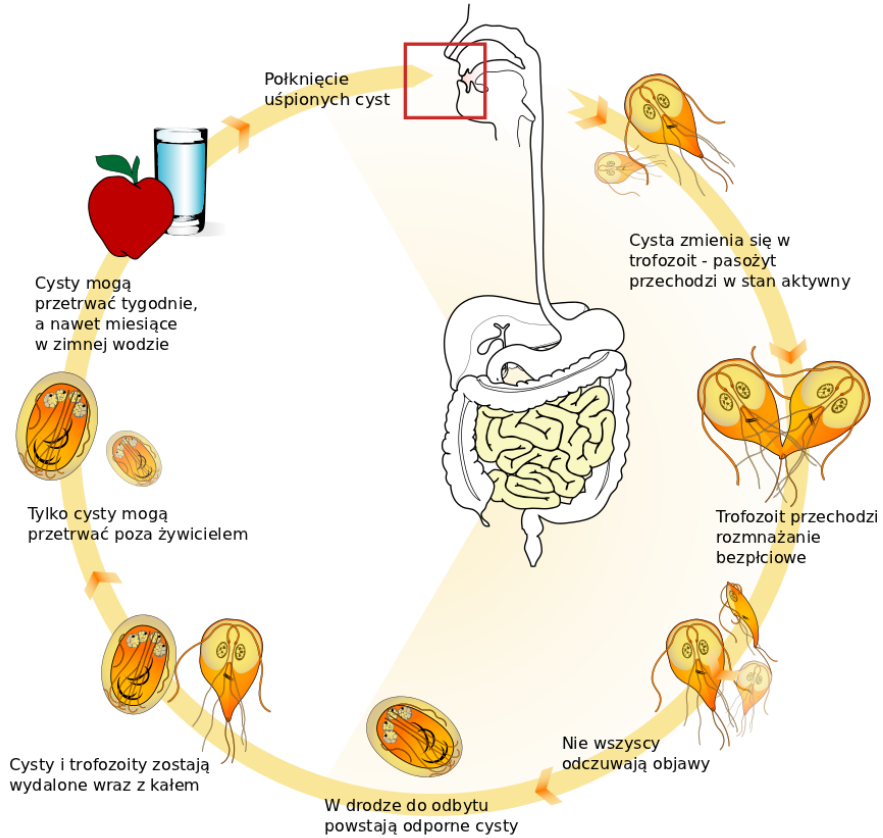

- *Cykl rozwojowy Giardia lamblia*
  https://pl.wikipedia.org/wiki/Ogoniastek_jelitowy#/media/File:Giardia_life_cycle_pl.png

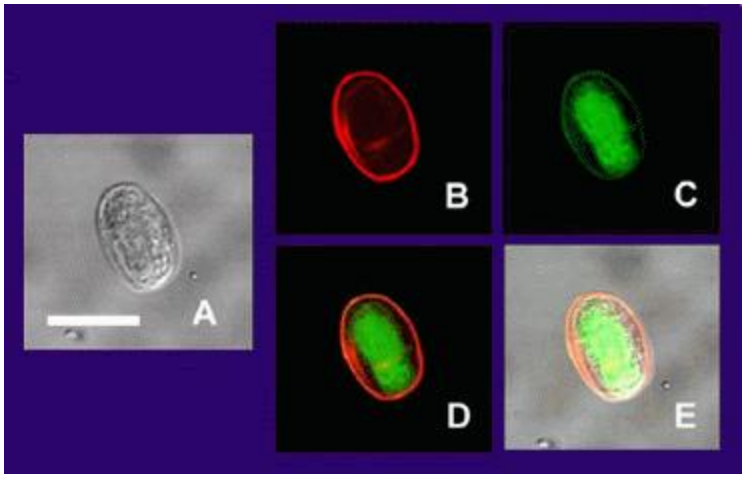

Wikimedia commons: uhttps://commons.wikimedia.org/wiki/File:Giardia.jpg#/media/File:Giardia.jpg

- *Cysty Giardia lamblia (kreska = 10 mikrometrów).*
  (A) obraz w mikroskopie fazowo-kontrastowym
  (B) wybarwienie ściany cysty
  (C) wybarwienie cysty przeciwciałami z fluoresceiną
  (D) nałożony obraz B i C
  (E) nałożony obraz A, B i C).

Zdjęcie DPDx, CDC (www.cdc.gov)

- *Trofozoity Giardia lamblia wybarwione metodą Giemsy*